

Az olvasásról ...

2002. április 15-én dr. Nagy Attila Szabó Ervin-díjas pszichológust, szociológust, olvasáskutatót üdvözölhettük a Községi Könyvtárban. A programot szülők és pedagógusok számára szerveztük.

Az előadás kezdete előtt Némethné Egyed Jolán, a Gróf Széchenyi István Általános Iskola igazgatója méltatta a könyvtárral való jó kapcsolatot, majd oklevelet és ajándékot nyújtott át a könyvtár részére, a szigetalmi fennállás 5. évfordulója alkalmából, egy Széchenyi Istvántól származó idézettel: „Azokért élünk, akiket szeretünk, azokért, akik igaznak tartanak. A jövőnek élünk, a szépért, s jóért, amit tehetünk!” Köszönjük a megemlékezést és a jókívánságokat!

Dr. Nagy Attila az Országos Széchényi Könyvtárban végez tudományos munkát. Több könyve és cikke jelent meg az olvasásról. Már tavaly szeretttük volna meghívni, az idén ez a vágyunk teljesült.

A pszichológus hangsúlyozta a szülő fontosságát. Ő a gyermek első társa, példaképe, mintája. Tőle függ, hogy gyermeke szeret-e majd olvasni! Ez a családban dől el!

Békésebb, gazdagabb lelkivilágú gyermek lesz az, akit nagy szeretettel, odafigyeléssel várnak, akihez már magzat korában is sokat és gyöngéden beszélnek, akinek sokat mesélnek, aki ott-

honról magával hozza a kíváncsiságot és az érdeklődést.

Az olvasás megszerettetése, az otthoni esti meséléssel kezdődik. Nagyon fontos a közös beszélgetés is. Így szokja meg, hogy a szülő beszélgetőtárs is, akiben bízni lehet.

A tanítók úgy látják, nemcsak az olvasással, hanem a beszéddel is baj van. Temérdek kisiskolás kénytelen logopédushoz járni. A szülők keveset beszélnek a gyermekükhöz, egyszavas „parancsszavakkal” irányítják őket, a nyelvi készségüket nem csiszolják. Így a tanítók nem tudnak mire építkezni! Sokszor csak a házi videotékájukat gyarapítják a könyvtárak helyett.

Pedig a beszélgetés, a mesék átélése, későbbiekben a rendszeres olvasás rendkívül fejlesztő hatású. Tanulók esetében az olvasás minősége az összes tantárgy tanulására kihat, a szókinccs gyarapodik, a képzelőerő fejlődik. Az olvasás a számítógépek világában is elengedhetetlenül fontos, a videózás nem pótolhatja az olvasás által szerzett élményeket.

„A világ határai a szókinccsem határai” – idézte a szociológus Wittgenstein gondolatát. Ez a mondás drámaian jelzi, mi történik az emberrel gazdag és árnyalt szókészlet hiányában. Az a világ nem létezik számára, amit nem ért, amit nem tud kifejezni. Az ilyen gyermekek és felnőttek előtt lezárul a világ

nagy része, sokkal korlátozottabb lesz számukra a munkavállalás, a karrierépítés.

A számítástechnikai kultúra mellett az olvasásra, a szövegértésre, a műveltségre a jövőben is szükség lesz. A kétféle kultúra egymás mellett, egymást kiegészítve él tovább!

Egy 2002-ben közzétett reprezentatív vizsgálat alapján a magyar tizenévesek 23%-a nem képes felfogni egy ismeretlen szöveg tartalmát. Mindössze 5%-uk olvasásértése jó, a többieké sokkal gyengébb. Ez a vizsgálat 32 országban egyidejűleg ugyanolyan módszerekkel zajlott, s ebben a mezőnyben Magyarország a 26-28. helyen végzett.

Körülbelül ebben a régióban állnak a portugálok, a görögök, a lengyelek, s „büszkéek” lehetünk, mert leköröztük Braziliát és Mexikót. A skandináv és az angolszász országok viszont előtünk vannak.

Az elmondottak közös gondolkodásra, beszélgetésre készítették a jelenlevőket. Reméljük, továbbvizsik az itt szerzett információkat másoknak is, hiszen ezen a helyzeten csak a szülők, a pedagógusok és a könyvtárosok együttes munkája, összefogása változtathat! Nagy Attiláról szóló cikkek és az elhangzottak alapján.